

K: Bennen is felmerültek kétségek ezekkel a problémákkal kapcsolatban. Ha pusztán híkszemmel nézi az ember, az előadásokra "nem kötelező" járni, tehát korántsem biztos, hogy az előadások látogatottsága nagyobb lesz, és ezáltal nőne hatásuk. A szemináriumok tekintetében én sem értek egyet a központi állásfoglalással, azonkívül nyilván az előadásokkal kapcsolatban is lesznek nehézségek, elsősorban a kisebb egyetemeken. A pesti egyetemen van 4 irodalomtörténeti tanszék, ezenkívül tanszéke van az esztétikának, a művelődéstörténetnek, több oktató tud foglalkozni az irodalom egy bizonyos korszakának tanításával.

Nem tudom, a viláki, kisebb oktatói létszámú egyetemeink ki tudják-e tölteni a reform "Pestre-szabott" kereteit? Esetleg gondoltak-e arra, hogy külső oktatókat kérjenek föl?

V: Külső oktatókat a jelenlegi gazdasági körülmények között egyre kevésbé lehet már szerezni mert míg az elmúlt évtizedekben bőkezű Mutschildok lehettünk, és alig volt olyan félőv, amikor legalább egy félállású akadémiai dolgozó ne segített volna be az oktatásba a legkülönbözőbb területeken, és amellet folyamatosan voltak alkalmi külső előadók is, addig jelenleg erre egyáltalán nem lesz lehetőség, vagy csak igen minimális mértékben. Ennek következtében azok lesznek kénytelenek megtartani ezeket az előadásokat, akiknek a neve alatt meghirdetésre kerültek, vagy legföljebb arról lehet szó, hogy egy tanszéken belül az ott dolgozó legénység megosztja őket egymás között. Amennyit mi fogunk tudni ebből közvetíteni, az el fog hangozni.

K: Már beszelt a Tanár Úr arról, hogy milyen testületek kezdeményezték, illetve dolgozták ki ennek a reformnak a szélesebb körű és speciálisabb programját. Evvel kapcsolatban két dolgot szeretnék kérdezni: Milyen szerepe volt ebben a tanszékeknek és konkrétan a szegedi tanszékeknek?

V: Erre nem tudok túl jó dolgokat mondani, ti. ennek az egésznek a kezdeményezése elsősorban az Akadémiai Irodalomtudományi Intézet részéről történt meg, és a Közoktatási Bizottság irodalmi nevelési albizottságának vezetője, Szabolcsi Miklós indította el, aki azóta az OPI főigazgatója lett.

Ő és közvetlenebb munkatársai, fiatalabb irodalomtörténészek, akik részt vettek a középiskolai irodalom tankönyvek megírásában, voltak a megindítói ennek a munkának az OPI legénységén kívül. A pesti egyetem a reformok elől elzárkózott. A mi szegedi tanszékünk az intézettel mindig jó kapcsolatban volt, először minálunk akarták kipróbálni a reformtervezetet. Közben viszont megszületett a pécsi egyetem és az ezzel kapcsolatos kísérlet lehetősége, és attól kezdve ezen reformmunkálatok megvalósítását oda helyezték át. Máluk ez az űriási órakret / heti 12 óra/ erre az egyetlen tárgyra vonatkozik, amire mi csak némi nosztalgiával és irigykedéssel gondolhatunk.

K: Köszönöm a beszélgetést!

JAVASLAT A FŐMUNKASZ TUDOMÁNYOS DIÁKKÖR 1983/84. ÉVI MUNKAPROGRAMJÁRA

1. A hallgatók önálló munkáinak bemutatása, megvitatása, szakmai kérdések vitája. A tudományos műhelyek szakmai információinak, valamint

uj kutatási eredmények közvetítése, meghívott előadók részvételével is.
2. Az OTDK-ra való felkészülés, dolgozatok bemutatása, elbírálása. Mindezzel kapcsolatban merült ki a történész TDK munkája. Ezt azonban meg kell változtatni mert: a legtöbb esetben szakdolgozatok kerülnek az OTDK-n bemutatásra, az OTDK konferencia házi és országos bemutatója teljesen formális, az esetleges szakmai kontroll és vita a legtöbb esetben érdektelen.

3. Szükségesnek tartjuk, hogy az egyetemi oktatásból különböző okokból kimaradt magyar történészek, politikai gondolkodók munkáját, szellemi irányzatokat -valamelyest feldolgozva- bemutassuk. Ez nyilvános előadások és viták formájában történne. Az előadók előzetesen 10-20 sámpelt oldalon összefoglalják mondandójukat, megadják az adott témakörben az általuk fontosnak tartott szakirodalmat, és ezt az előadás előtt hozzáférhetővé teszik, pl. a történész könyvtárban. Előzetes javaslat az előadások témájára: Szekfü Gyula, Kerényi Károly, Hóman Bálint, Hajnal István, Szabó Dezső.

4. A történészképzés korszerű jegyzetek hiányával küzd. Ezért lát-nánk helyesnek egyes előadások rögzítését és jegyzet formájában történő kiadását. Ezzel elősegítenénk a vizsgára való felkészülést, valamint lehetősé; nyílna arra, hogy az érintett előadók évenként más-más megközelítésben tárgyalják előadásaik témáját. Eleinte Kristó Gyula, Gyimesi Sándor, Karsai László előadásaira gondoltunk; Kristó Gyula jegyzete most készül, Gyimesi Sándor előadásait most veszik magnetofonra. Ha az egyetem kiadási jogot kapna, a megjelenő történeti témájú művek kiadásának szervezésében is részt vehetne a TDK.

5. Sok esetben elenyészően fontos történeti, ideológiai munkákhoz, forrásokhoz az egyetemi hallgatóság különböző okokból nem jut hozzá. Ezért javasoljuk egy dokumentációs tár létrehozását a történész szakkönyvtárban. Ennek létrehozása a TDK tagjainak saját könyveire és kapcsolataira támaszkodna az egyetem fénymásolási lehetőségeinek felhasználásával.

6. A TDK szakdolgozatok, dolgozatok elkészülésük után -ritka kivétellel-minőségüktől függetlenül elkallódnak. Valószínűnek tartjuk, hogy a dolgozatok egy részével ez érdemtelenül történik. Ezen változtathatnánk azzal, ha az utóbbi tíz év legszínvonalasabb 15-20 dolgozatát külön kötetben, kötetekben adnánk ki./Ez az Acta Iuvenum új kiadásait is jelentené, melyet a történész TDK rendezne./

7. Az elkövetkező években nem várhatjuk a történészhallgatók idegennyelv ismeretének jelentős mértékű javulását. A külföldi szakirodalom ismeretének fontossága a magyar történelem szempontjából is vitathatatlan. Adott lehetőségeinket jobban használnánk ki azáltal, ha a történelem- idegennyelv/vagy más szakos hallgatók/ fordítási gyakorlatként színvonalas történeti tanulmányokat, fontos folyóirat-cikkeket kapnának. Az így elkészült és ellenőrzött fordításokhoz a történész könyvtárban lehetne hozzájutni.

8. Az 1983/84-es tanévben az oktatási reform tantárgyi munkálataiban is részt kell vállalnia a TDK-nak. Pontosabban: közvetítenie kell a hallgatóság részéről felmerülő igényeket, javaslatokat, problémákat.

9. A következőkben csak utalnánk a reform kapcsán néhány megvitatandó kérdésre.

- a, A szemináriumok formájának, tematikájának kérdése
- b, A színpad
- c, Az új könyvek és jegyzetek nyilvános vitája

d, Az új oktatási tervből is kimaradt Ausztria történetének folyamatos oktatása

Javaslataink nem véglegesek. Eppen azért bocsájtjuk közre, hogy elképzeléseikkel, feladatvállalásaikkal mások is hozzájárulhassanak egy színvonalas egyetemi hallgatói műhely létrehozásához. A TDK legközelebbi programjáról és konkrét programjavaslatról hirdétményt teszünk közzé karunkon.

Bárdi Nándor - Galamb György

+ + +

SZÁMUNK SZERZŐI:

Balog József, II. éves magyar-történelem szakos, az Egyetemi Színpad tagja,
Bárdi Nándor, III. éves történelem-Kelet-Európa szakos,
Csuhai István, III. éves magyar-angol szakos,
Deák Agnes, 1981-83 között a bölcsészkar KISZ-titkára, V. éves magyar-történelem szakos,
Galamb György, IV. éves történelem-olasz szakos,
Hévizi Ottó, a "Gondolat-jel" volt szerkesztője, 1983-ban végzett a JATE bölcsészkarán,
Márok Tamás, II. éves magyar-történelem szakos,
Sipos Katalin, IV. éves magyar-angol szakos,
Takács József, I. éves magyar-történelem szakos.

+ + +

Gondolat-jel 1983. 2. sz.

Készítette a " - " alapszervezet
/titkár: Galamb György/
Kiadja a JATE BTK KISZ-titkára

Soksz. eng.: Sényei Róbertné
hivatalvezető